

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA
Sektor za ekologiju i komunalne poslove

Broj: 18-19-8271/22 EA
Datum: 11.04.2022.godine

STRUČNA SLUŽBA GRADSKOG VIJEĆA

PREDMET: Izvještaj o realizaciji Programa utroška za 2021. godinu i Program utroška sredstava iz Fonda za ekologiju za 2022. godinu, dostavljaju se

Poštovani,

U prilogu vam dostavljamo Izvještaj o realizaciji Programa utroška sredstava Fonda za ekologiju za 2021. godinu i Program utroška sredstava iz Fonda za ekologiju za 2022. godinu, kako bi isti bili pripremljeni za narednu sjednicu Gradskog vijeća.

Pored toga, dinamika objavljivanja javnih poziva i pokretanja procedura javnih nabavki ovisi o usvajanju predmetnog Programa.

S poštovanjem,

Obrađivač: Elma Alić, dipl.inž. ekologije



PRILOG:

- Izvještaj o realizaciji Programa utroška sredstava Fonda za ekologiju za 2021. godinu,
- Program utroška sredstava iz Fonda za ekologiju za 2022. godinu.

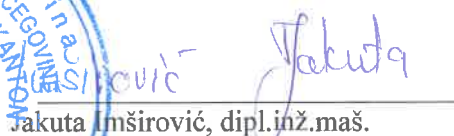
DOSTAVLJENO:

☒ Naslovu
1x Služba kabineta Gradonačelnika
1x a/a



ŠEFICA SEKTORA

Jakuta Imširović, dipl.inž.maš.



BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA
Sektor za ekologiju i komunalne poslove

PREDLAGAČ:
Gradonačelnik

OBRAĐIVAČ:
Sektor za ekologiju i komunalne poslove

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PROGRAMA UTROŠKA SREDSTAVA IZ FONDA
ZA EKOLOGIJU ZA 2021. GODINU

ZENICA, februar 2022. godine

UVOD

Prema Zakonu o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH ("Službene novine FBiH", broj: 33/03), prihodi Fonda za finansiranje zaštite okoliša osiguravaju se iz: naknada zagađivača okoliša, naknada korisnika okoliša i posebne naknade za okoliš koja se plaća pri svakoj registraciji motornih vozila. U skladu sa članovima 25. i 26. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH, sredstva prikupljena u Fond su raspoređena između Federacije i kantona u odnosu 30% spram 70% (Federacija 30% - kanton 70%). Osnova za obračun sredstava koja će se raspoređivati su ukupno prikupljena sredstva iz svakog kantona posebno. Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH uplaćuju se kantonalnim fondovima za zaštitu okoliša (ukoliko su uspostavljeni), odnosno budžetima kantona, odmah po dospijanju u Fond.

Član 25. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH obavezuje kantone da osiguraju adekvatna sredstva iz svog fonda za zaštitu okoliša lokalnim vlastima radi izvršenja poslova koji se povjere u Zakonu. Na osnovu Odluke o načinu raspodjele sredstava Fonda za zaštitu okoline („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 18/12 i 1/15), kanton općinama/gradovima prenosi 70% prikupljenih sredstava, a ostalih 30% zadržavaju u svom fondu.

Sredstva Fonda, shodno odredbama člana 26. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH koriste se za finansiranje zaštite okoliša, a posebno za: zaštitu, očuvanje i poboljšanje kvaliteta zraka, tla, voda i mora, te ublažavanje klimatskih promjena i zaštitu ozonskog omotača; saniranje, poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada; iskorištavanje vrijednih svojstava, te obradu otpada; zaštitu i očuvanje biološke i pejzažne raznovrsnosti; provođenje energetske programe; programa razminiravanja; unapređivanje i izgradnju infrastrukture za zaštitu okoliša; poboljšanje praćenja i ocjenjivanja stanja okoliša, te uvođenje sistema upravljanja okolišem; poticanje održivog korištenja prirodnih dobara; poticanje održivih privrednih djelatnosti, odnosno održivog ekonomskog razvoja; poticanje istraživačkih, razvojnih studija, programa, projekata i drugih aktivnosti.

Predmet ovog Izvještaja su uplaćena finansijska sredstva namijenjena za finansiranje projekata od značaja za zaštitu okoliša i poboljšanje uslova života na području Grada Zenica, a u okviru zakonski i podzakonski određenih nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Prenos sredstava koja nisu realizirana u 2020. godini iznosio je **12.309,99 KM**.

U Budžet Grada Zenica za 2021. godinu doznačena su namjenska sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH na način kako slijedi:

| Svrha uplate | Iznos (KM) | Datum uplate |
|--------------------------|---------------------|--------------------|
| III kvartal 2020. godine | 99.384,13 | 13.01.2021. godine |
| ZAGAĐIVAČ PLAĆA | 163.431,47 | 13.01.2021. godine |
| IV kvartal 2020. godine | 85.429,27 | 15.04.2021. godine |
| ZAGAĐIVAČ PLAĆA | 243.657,24 | 06.05.2021. godine |
| I kvartal 2021. godine | 77.342,09 | 17.08.2021. godine |
| II kvartal 2021. godine | 102.794,85 | 02.09.2021. godine |
| III kvartal 2021. godine | 97.292,40 | 29.10.2021. godine |
| ZAGAĐIVAČ PLAĆA | 389.919,94 | 29.10.2021. godine |
| UKUPNO: | 1.259.251,39 | |

Pored ovih sredstava, na raspolaganju su bila i sredstva dodijeljena od viših nivoa vlasti (**210.500,00 KM**) i to kako slijedi:

Ministarstvo prostornog uređenja, prometa i komunikacija i zaštite okoline ZDK – Čišćenje divljih deponija - 50.000,00 KM; Fond za zaštitu okoliša FBiH – Zvona za selektivno prikupljanje otpada 80.000,00 KM, Urbani zeleni otok – Londža – 80.500,00 KM.

Dakle, ukupna sredstva na raspolaganju za utrošak u 2021. godini su bila **1.482.061,38 KM**.

Napominjemo da se sredstva zagađivač plaća doznačavaju bez prethodnog obavještenja, te da je veoma teško planirati njihov utrošak. Realizacija sredstava pratila je priliv namjenskih sredstava u Budžet Grada Zenica kako se ne bi stvorile obaveze koje nismo u mogućnosti ispoštovati te je stoga realizacija sredstava manja od planirane. Također, neki od projekata su već ugovoreni, ali zbog procedure javne nabavke ili loših vremenskih prilika nisu završeni do kraja 2021. godine.

U nastavku je dat tabelarni pregled aktivnosti i opis pojedinačnih projekata sa fotodokumentacijom.

Tabela 1. Izvještaj o realizaciji projekata koji su preneseni iz 2020. godine

| R. br. | Naziv projekta | Planirano (KM) | Realizirano (KM) | Napomena |
|--------|------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Kupovina i ugradnja podzemnih kontejnera | 3.000,00 | 0 | Projekat je realiziran u iznosu od 97 % u 2020. godini. Usljed nemogućnosti ishodovanja saglasnosti komunalnih preduzeća za postavljanje svih kontejnera, u 2021. godini je plaćena ugradnja dva kontejnera po ishodovanju saglasnosti. |
| 2. | Projekti energetske efikasnosti koji nisu okončani u 2020. godini | 55.000,00 | 46.531,22 | Završeni projekti zamjene krova izrađenog od azbestnih ploča na lokacijama: Muftije Šemsekadića br. 14, Fakultetska 32, Bulevar Kulina bana br. 18 i 18 a, Sejmenska 5 i 5a, te izrada termo-izolacione fasade na lokaciji Travnička cesta br. 36. |
| 3. | Sanacija i čišćenje vodotoka II kategorije | 13.630,00 | 13.575,73 | Finalizirani ugovoreni radovi prema Okvirnom sporazumu o sukcesivnom uređenju obala i korita vodotoka II kategorije na području Grada Zenica. |
| 4. | Izrada studije mogućnosti odvijanja biciklističkog saobraćaja na kolovozu | 8.000,00 | 7.839,00 | Finalizirana izrada opsežne studije o biciklističkom saobraćaju u Gradu Zenica, koja je dala odgovore na pitanja uređenja novih, te održavanje postojećih biciklističkih površina, širenje mreže biciklističkih stajališta i držača, te uključivanja biciklista kao ravnopravnih učesnika u saobraćaju. |
| 5. | Nabavka i ugradnja solarnih klupa | 33.000,00 | 32.760,00 | Projekat podrazumijeva nabavku 10 solarnih klupa (4 bez naslona i 6 s naslonom). Lokacije na kojim su postavljene solarne klupe bez naslona su: Trg žrtava fašizma (plato ispred samoposluže „Bingo“ u naselju Crkvice), Čire Truhelke kod dvorišta, ulica Aleja šehida (kod sportskih terena). Po dvije solarne klupe sa naslonom postavljene su u ulici Branilaca Bosne (kod autobuskog stajališta), na platou zgrade Uglovnica i Trg BiH kod pozorišta. |
| 6. | Nabavka i izgradnja pametnih autobuskih stajališta | 65.000,00 | 0 | Ovaj projekat podrazumijeva nabavku i ugradnju cjelokupnog autobuskog stajališta sa solarnim panelima, USB i bežičnim punjačima, nadzornom kamerom, senzorima temperature i pritiska, zvučnicima i LED displejima za prikaz važnih informacija i redova vožnje, kao i pruža uslugu besplatnog wi-fi interneta. Nakon provedene procedure javne nabavke zaključen je ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem koji kasni sa utvrđenim rokom zbog čega nije realiziran projekat. |
| 7. | Nabavka i postavljanje urbanog mobilijara – zelene sačaste strukture i klupe | 59.000,00 | 0 | Odabrani izvođač je kasnio sa ugovorenim rokom, raskinut je Ugovor i pokrenuta procedura naplate bankarske garancije. |
| | UKUPNO | 236.630,00 | 100.705,95 | |

Tabela 2. Izvještaj o projektima koji su planirani za realizaciju u 2021. godini

| R. br. | Naziv projekta | Planirano (KM) | Realizirano (KM) | Napomena |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Čišćenje divljih deponija i saniranje lokaliteta | 80.000,00 | 12.168,00 | U posljednjem kvartalu godine potpisan ugovor za čišćenje divljih deponija (50.000,00 KM), nakon poništenja prve javne nabavke. U iznosu od 12.168,00 KM nabavljeno 40 tabli upozorenja za neispravno odlaganje otpada koje su postavljene u 31 mjesnoj zajednici, prema potrebama koje su predsjednici mjesnih zajednica izrazili preko sekretara mjesnih zajednica i putem pojedinačnih zahtjeva. |
| 2. | Povećanje komunalne higijene Grada Zenica usljed prekomjerne zagađenosti zraka | 30.000,00 | 29.970,00 | Dodatno pranje ulica zbog prekomjerne zagađenosti zraka. Projekat za cilj ima sprečavanje dodatnog zagađenja zraka usljed podizanja čestica prašine sa ulica. |
| 3. | Unajmljivanje terena za postavljanje mjerne stanice Tetovo | 1.500,00 | 1.500,00 | Predmetna sredstva se odnose na uplatu za rentanje prostora za lociranje mjerne stanice Tetovo. |
| 4. | Sufinansiranje projekata energetske efikasnosti | 331.370,00 | 246.088,50 | Realizirana dva projekata za izradu termoizolacione fasade i 12 projekata za zamjenu krovova izrađenih od azbestnih ploča. Preostala realizacija 50% radova na objektu kolektivnog stanovanja na adresi Zije dizdarevića br. 24. Objekat je okarakterisan kao neboder sa 20 etaža i kao takav zahtijeva posebne uslove rada. |

| | | | | |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5. | Hortikulturno uređenje i sadnja sadnica | 32.000,00 | 26.603,48 | Projekat uključuje nabavku 1000 šumskih sadnica smrče i sadnju na lokalitetu Smetovi, te sadnja drvoorednih sadnica ukrasnog karaktera na više lokacija u urbanom dijelu grada, s ciljem popunjavanja postojećeg drvoreda i oplemenjivanja slobodnih zelenih površina. |
| 6. | Javni poziv za sufinansiranje projekata neprofitnih organizacija u oblasti zaštite okoliša | 20.000,00 | 20.000,00 | Po Javnom pozivu organizacijama civilnog društva/nevladinim organizacijama sa područja Grada Zenica za predaju prijedloga projekata u sklopu raspodjele budžetskih sredstava za 2021. godinu, finansijska sredstava za realizaciju projekata u oblasti zaštite okoliša dodijeljena su 8 udruženja. |
| 7. | Izgradnja skejt parka | 80.000,00 | 0 | Nakon provedbe procedure javne nabavke ugovor sa Izvođačem potpisan krajem godine kada vremenske prilike nisu dozvoljavale izvođenje radova. |
| 8. | Nabavka zvana za selektivno prikupljanje otpada | 114.000,00 | 113.965,00 | Ukupna vrijednost projekta 134.000,00 KM. Dio od 80.000,00 KM finansira Fond za zaštitu okoliša FBiH prema aplikacijama, dio od 20.000,00 KM finansira se iz Budžeta Grada Zenica za 2021. godinu, a dio od 34.000,00 KM iz namjenskih sredstava koja se transferišu Gradu Zenica. U ovoj fazi postavljeno je ukupno 45 kontejnera, od čega je 13 namjenskih posuda za odlaganje papira i kartona, a 12 za PET na 28 lokacija. |
| 9. | Izgradnja trim i pješačkih staza i formiranje rekreacionih zona | 78.500,00 | 0 | Procedura javne nabavke za realizaciju projekta „Urbani zeleni otok Londža“ koji u iznosu od 80.500,00 KM sufinansira Fond za zaštitu okoliša FBiH nije završena tokom 2021. godine jer je došlo do poništenja procedure javne nabavke. |
| 10. | Krčenje samoniklog rastinja | 0 | 12.127,50 | Projekat se odnosi na uređenje obale Bosne (obaloutvrde sa šetnicom) na dionici most Lukovo polje–Bojin vir, kao i ade Jagnjište. Predmetni radovi su realizirani iz sanitarno-higijenskih, te estetsko–dekorativnih razloga, a obuhvataju košnju trave i sječu drvenastog rastinja do korijenovog vrata, prikupljanje iskrčenog biljnog materijala i otpada sa odvozom na sanitarnu deponiju. |
| UKUPNO | | 767.370,00 | 462.422,48 | |

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA U 2021. GODINI:

Projekti koji su preneseni iz 2020. godine: **100.705,95 KM,**

Projekti koji su realizirani u 2021. godini: **462.422,48 KM,**

UKUPNO: 563.128,43 KM.

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA VIŠIH NIVOVA VLASTI: 80.000,00 KM,

PRENOS SREDSTAVA U 2022. GODINU: 838.932,95 KM.

I) PROJEKTI KOJI SU PRENESENI IZ 2020. GODINE

1. Projekti energetske efikasnosti koji nisu okončani u 2020. godini (46.531,22 KM)

Po provedenom Javnom pozivu za sufinansiranje projekata utopljanja stambenih objekata kolektivnog stanovanja- stambenih zgrada na području grada Zenica u 2020. godini, odabrani su objekti za sufinansiranje mjera energetske efikasnosti. Obzirom na kompleksnost građevine, vremenske uslove i vrijeme potrebno za prikupljanje sredstava od strane stanara, radovi na objektima na adresama Muftije Šemsekadića br. 14, Fakultetska 32, Bulevar Kulina bana br. 18 i 18 a, Sejmenska 5 i 5a, Travnička cesta br. 36 završeni su u 2021. godini.

2. Sanacija i čišćenje vodotoka II kategorije (13.575,73 KM)

U cilju zaštite imovine i infrastrukture od štetnog djelovanja voda, svake godine se planira čišćenje i sanacija vodotoka II kategorije zaprljanih i devastiranih nakon velikih padavina. Sa izabranim Izvođačem radova, PD "ALMY" d.o.o. Zenica, potpisan je Okvirni sporazum o sukcesivnom uređenju obala i korita vodotoka II kategorije na području Grada Zenica.

Za potrebe redovnog održavanja, uređenja obala i korita rijeka i potoka na području Grada Zenica iz namjenskih sredstava za zaštitu životne sredine utrošeno je ukupno 13.575,73 KM. Ukupno utrošena sredstva odnose se na čišćenje i ugradnju kamenog nabačaja.

3. Izrada studije mogućnosti odvijanja biciklističkog saobraćaja na kolovozu (7.839,00 KM)

Finalizirana izrada opsežne studije o biciklističkom saobraćaju u Gradu Zenica, koja je dala odgovore na pitanja uređenja novih, te održavanje postojećih biciklističkih površina, širenje mreže biciklističkih stajališta i držača, te uključivanja biciklista kao ravnopravnih učesnika u saobraćaju.

4. Nabavka i ugradnja solarnih klupa (32.760,00 KM)

S ciljem razvijanja atraktivnog „pametnog“ grada koji inovativnim tehnologijama nastoji poboljšati život svojih građana poboljšavanjem kvaliteta života, podizanja bezbjednosti i unapređenja estetskog izgleda i funkcionalnosti urbanog mobilijara, započelo je postavljanje solarnih klupa.

Nakon provedene procedure javne nabavke, odabrani isporučioac opreme, firma ELMEX d.o.o. Ljubuški, izvršila je postavku 10 solarnih klupa (4 jednog i 6 drugog modela). Projekat je ukupne cijene 32.760,00 KM.

Lokacije na kojim su postavljene solarne klupe bez naslona su: Trg žrtava fašizma (plato ispred samoposluge „Bingo“ u naselju Crkvice), Čire Truhelke kod dvorišta, ulica Aleja šehida (kod sportskih terena). Po dvije solarne klupe sa naslonom postavljene su u ulici Branilaca Bosne (kod autobusnog stajališta), na platou zgrade Uglovnica i Trg BiH kod pozorišta.

Grad Zenica realizacijom ovog projekta jasno pokazuje svoju opredijeljenost za zeleni razvoj, uz istovremeno pružanje dodatnih usluga za građane u vidu punjača za mobitele, wi-fi-a i ostalog.



II) PROJEKTI KOJI SU REALIZIRANI U 2021. GODINI

1. Čišćenje divljih deponija i saniranje lokaliteta (12.168,00 KM)

U posljednjem kvartalu godine potpisan ugovor za čišćenje divljih deponija (50.000,00 KM), nakon poništenja prve javne nabavke. U iznosu od 12.168,00 KM nabavljeno 40 tabli upozorenja za neispravno odlaganje otpada koje su postavljene u 31 mjesnoj zajednici, prema potrebama koje su predsjednici mjesnih zajednica izrazili preko sekretara mjesnih zajednica i putem pojedinačnih zahtjeva.



2. Povećanje komunalne higijene Grada Zenica usljed prekomjerne zagađenosti zraka (30.000,00 KM)

Usljed povećane koncentracije zagađujućih materija u zraku bilo je potrebno intenzivirati aktivnosti na pranju ulica zbog sprečavanja podizanja čvrstih čestica sa ulica. Služba za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove je u tri zimska mjeseca putem nadležne komunalne firme povećala intenzitet pranja i za to izdvojila ukupno 30.000,00 KM.

3. Unajmljivanje terena za postavljanje mjerne stanice Tetovo (1.500,00 KM)

Ugovorom o ustupanju na korištenje mjerne opreme i uređaja za monitoring kvaliteta zraka od 27.10.2017. godine, Grad Zenica je ustupio na korištenje mjernu opremu i uređaje za monitoring kvaliteta zraka Metalurškom institutu "Kemal Kapetanović". Prema ovom Ugovoru, Institut je obavezan vršiti mjerenje koncentracija zagađujućih materija u zraku i meteoroloških parametara, prikupljanje i obradu podataka, dostavljanje podataka o koncentracijama zagađujućih materija u zraku, te informisati o satnim koncentracijama zagađujućih materija u zraku u uslovima približavanja epizodi povećane zagađenosti zraka. Pored toga, Institut se obavezao vršiti održavanje mjerne opreme, te vršiti provjere i kalibracije uređaja prema važećoj zakonskoj regulativi.

U 2021. godini je u ove namjene, s obzirom da je Institut preuzeo sve ostale obaveze, utrošeno 1.500,00 KM za plaćanje najma za zemljište na kome se nalazi monitoring stanica Tetovo, a usluge interneta su plaćene iz redovnih budžetskih sredstava.

4. Sufinansiranje projekata energetske efikasnosti (246.088,50 KM)

U 2021. godini je objavljen Javni poziv za etažne vlasnike objekata kolektivnog stanovanja za apliciranje za sufinansiranje projekata poboljšanja energetske efikasnosti stambenih zgrada čiji predmet je dodjela bespovratnih finansijskih sredstava u cilju sufinansiranja projekata sanacije zajedničkih dijelova zgrada u oblasti energetske efikasnosti i to u maksimalnom iznosu do 50% od ukupne investicije. Mjere za koje su se dodjeljivala sredstva za sufinansiranje su: postavljanje termo-izolacione fasade minimalne debljine 10 cm, te zamjena krovova izrađenih od azbestnih ploča. Na navedeni javni poziv je pristiglo 30 prijava, od kojih je zaključeno 2 ugovora za postavljanje termoizolacione fasade i 16 ugovora za zamjenu krovova izrađenih od azbestnih ploča. U fazi realizacije projekta 4 ugovora nisu realizovana zbog nemogućnosti zatvaranja finansijske konstrukcije stanara. Cilj projekta je pružanje sistemske pomoći građanima u poboljšanju energetske efikasnosti stambenih zgrada, što će doprinijeti ljepšem izgledu grada, manjoj potrošnji energenata, kao i manjoj emisiji štetnih plinova i poboljšanju kvaliteta zraka. Pored navedenog, cilj jeste i propisno zbrinjavanje i uklanjanje opasnog azbestnog krova i poboljšanje opšteg stanja pokrova stambenih objekata.



5. Hortikulturno uređenje i sadnja sadnica (26.603,48 KM)

Projekat uključuje nabavku 1000 šumskih sadnica smrče i sadnju na lokalitetu Smetovi, te sadnju drvodrednih sadnica ukrasnog karaktera na više lokacija u urbanom dijelu grada, s ciljem popunjavanja postojećeg drvoreda i oplemenjivanja slobodnih zelenih površina.



6. Javni poziv za sufinansiranje projekata neprofitnih organizacija u oblasti zaštite okoliša (20.000,00 KM)

U 2021. godini je putem javnog poziva pružena finansijska pomoć neprofitnim organizacijama u realizaciji projekata u oblasti zaštite okoliša. Prema javnom pozivu i unaprijed određenoj dokumentaciji neprofitne organizacije su predale projektne prijedloge, a komisija imenovana ispred Grada je, prema ranije utvrđenim kriterijima, analizirala i rangirala projekte. U 2021. godini finansijski su podržani sljedeći projekti:

1. Sportsko-rekreativni klub Bosna Zenica - 4.000,00 KM,
2. Udruženje „LJEPOTA-VENUS“ Zenica - 3.100,00 KM,
3. Udruženje poslodavaca Zenica - 2.000,00 KM,
4. Ekološko Udruženje EKO TVRTKOVAC Zenica - 2.000,00 KM,
5. Gorska služba spašavanja- stanica Zenica - 2.000,00 KM,
6. Eko-etno arheološko udruženje Kula-Gorica Zenica - 1.800,00 KM,
7. Odred izviđača Safet Ribić Nemila - 1.300,00 KM,
8. Udruženje KAM Zenica - 800,00 KM.

7. Nabavka zvona za selektivno prikupljanje otpada (114.000,00 KM)

Nakon provedene procedure javne nabavke odabrani izvođač firma Babel d.o.o. Sarajevo izvršila je postavljanje metalnih zvona sa kukom za otpad s kukom koji su skoro iste zapremine kao podzemni kontejneri (2.500,00 l), ali se mogu postaviti kod višespratnica kod kojih guste podzemne instalacije onemogućavaju postavljanje podzemnih kontejnera. Ove posude za odlaganje otpada izrađene su od pocinčanog lima, zaštićeni sa elektrostatičkom bojom i bojom otpornom na grafite i opremljen je nogarom za otvaranje poklopca za ubacivanje otpada.

U ovoj fazi postavljeno je ukupno 45 kontejnera, od čega je 13 namjenskih posuda za odlaganje papira i kartona, a 12 za PET na 28 lokacija. Od ukupnog iznosa od 133.965,00 KM projekat sufinansira Fond za zaštitu okoliša FBiH u iznosu od 80.000,00 KM.



Cilj projekta, čije naredne faze se očekuju, je sva kontejnerska mjesta u užem dijelu grada gdje nije moguće postaviti podzemne kontejnere, obzirom na brojne prednosti (bezbjedni i praktični, štedi se prostor, higijenski i sanitarni itd.). Ovaj sistem omogućava skladištenje više od dva puta veće količine otpada što će značajno doprinijeti unapređenju higijene i životnih uvjeta za stanovnike. Zamjena dosadašnjih kontejnera sa sobom nosi i manju potrošnju vremena, vozila, ljudstva, opreme i energenata tj. višestruko smanjenje emisije CO₂, s obzirom da se zbog svog kapaciteta ovakvi kontejneri rjeđe prazne. Samo pražnjenje traje do 2 minute i zahtjeva jeftinije vozilo kao i samo jednog operativca. Sistem ne zahtjeva preinake na vozilima. Pražnjenje nije uvjetovano pristupnim putem, pa neuredno parkirana vozila ne ometaju operaciju pražnjenja. Zahvaljujući ovoj metodi selektivnog odlaganja otpada naselja mogu biti mnogo ljepša i urednija, bez pojave neprijatnog mirisa.

8. Krčenje samoniklog rastinja (12.127,50 KM)

Projekat se odnosi na uređenje obale Bosne (obaloutvrde sa šetnicom) na dionici most Lukovo polje–Bojin vir, kao i ade Jagnjište.

Radovi su se izvodili mehaničkim putem uz primjenu odgovarajuće mehanizacije sa odvozom iskrčenog materijala na sanitarnu deponiju. Uslijed uticaja više sile odnosno visokog vodostaja rijeke Bosne radovi nisu realizovani u kontinuitetu i u toku radova se vršilo konstantno prilagođavanje uslovima na terenu.

Predmetni radovi su realizirani iz sanitarno-higijenskih, te estetsko–dekorativnih razloga, a obuhvataju košnju trave i sječu drvenastog rastinja do korijenovog vrata, prikupljanje iskrčenog biljnog materijala i otpada sa odvozom na sanitarnu deponiju.



9. Učešće Grada u realizaciji eko projekata

Aktivnosti Sektora, u dijelu zaštite okoliša, obuhvataju i redovno podnošenje aplikacija po javnim pozivima i konkursima viših nivoa vlasti za dodjelu sredstava namijenjenih realizaciji različitih projekata, kao i saradnju sa nevladinim organizacijama i institucijama viših nivoa vlasti.

Tokom 2021. godine, tadašnja Služba za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove je prema višim nivoima vlasti: (ZE-DO kanton, Fond za zaštitu okoliša FBiH) aplicirala nizom eko-projekata, od kojih su odobrena sredstva u iznosu od 70.000,00 KM za realizaciju projekta “Pametna autobuska stajališta” – 70.000,00 KM.

Zenica, januar 2022.godine



ŠEFICA SEKTORA

Imširović Jakuta

Imširović Jakuta, dipl.inž.maš.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA
Sektor za ekologiju i komunalne poslove

PREDLAGAČ: GRADONAČELNIK

OBRAĐIVAČ:
Sektor za ekologiju i komunalne poslove

PROGRAM UTROŠKA SREDSTAVA
IZ FONDA ZA EKOLOGIJU
ZA 2022. GODINU

ZENICA, februar 2022. godin

UVOD

Prema Zakonu o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH ("Službene novine FBiH", broj: 33/03), prihodi Fonda za finansiranje zaštite okoliša osiguravaju se iz: naknada zagađivača okoliša, naknada korisnika okoliša i posebne naknade za okoliš koja se plaća pri svakoj registraciji motornih vozila. U skladu sa članovima 25. i 26. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH, sredstva prikupljena u Fond su raspoređena između Federacije i kantona u odnosu 30% spram 70% (Federacija 30% - kanton 70%). Osnova za obračun sredstava su ukupno prikupljena sredstva iz svakog kantona posebno. Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH uplaćuju se kantonalnim fondovima za zaštitu okoliša (ukoliko su uspostavljeni), odnosno budžetima kantona, odmah po dospijeću u Fond.

Član 25. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH obavezuje kantone da osiguraju adekvatna sredstva iz svog fonda za zaštitu okoliša lokalnim vlastima radi izvršenja poslova u nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Na osnovu Odluke o načinu raspodjele sredstava Fonda za zaštitu okoline („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 18/12 i 1/15), kanton općinama/gradovima prenosi 70% prikupljenih sredstava, a ostalih 30% zadržavaju u svom fondu.

Prema članu 26. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH, sredstva Fonda koriste se za finansiranje zaštite okoliša, a posebno za:

- zaštitu, očuvanje i poboljšanje kvaliteta zraka, tla, voda i mora, te ublažavanje klimatskih promjena i
- zaštitu ozonskog omotača;
- saniranje, poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada;
- iskorištavanje vrijednih svojstava, te obradu otpada;
- zaštitu i očuvanje biološke i pejzažne raznovrsnosti;
- provođenje energetske programe;
- programa razminiranja;
- unapređivanje i izgradnju infrastrukture za zaštitu okoliša;
- poboljšanje praćenja i ocjenjivanja stanja okoliša, te uvođenje sistema upravljanja okolišem;
- poticanje održivog korištenja prirodnih dobara;
- poticanje održivih privrednih djelatnosti, odnosno održivog ekonomskog razvoja;
- poticanje istraživačkih, razvojnih studija, programa, projekata i drugih aktivnosti.

Predmet ovog Programa su planirana finansijska sredstva namijenjena za finansiranje projekata od značaja za zaštitu okoliša i poboljšanje uslova života na području Grada Zenica, a u okviru zakonski i podzakonski određenih nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Programom su planirana sredstva kako slijedi:

Prenos sredstava iz 2021. godine: 838.933,00 KM (uključuje sredstva viših nivoa vlasti),

Sredstva koja se očekuju za uplatu u 2021. godini: 708.433,00 KM

Sredstva koja su Gradu Zenica dodijeljena nakon aplikacija projektima na javne pozive: 130.500,00 (50.000,00 KM Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK za projekat čišćenja divljih deponija, 80.500,00 KM Fond za zaštitu okoliša FBiH za projekat Urbani zeleni otok – Londža).

UKUPNO: 1.505.500,00 KM

Napominjemo da Grad Zenica nema saznanja koliko sredstava „zagađivač plaća“ će biti uplaćeno, kao i dinamiku uplata ostalih sredstava, što može biti ograničavajući faktor kod realizacije projekata. Zbog toga gore navedena sredstva predstavljaju projekciju sredstava koja će biti na raspolaganju u 2022. godini. Pokretanje projekata pratit će dinamiku uplata ovih sredstava.

**PROGRAM UTROŠKA SREDSTAVA IZ FONDA ZA EKOLOGIJU
ZA 2022. GODINU**

Tabela 1. Prenos projekata iz 2021. godine

| Redni broj | Projekat | Sredstva za realizaciju projekta u 2021. godini (KM) | Opis projekta | Napomena |
|----------------|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Projekti energetske efikasnosti koji nisu okončani u 2021. godini | 62.530,63 | Završetak projekata koji nisu okončani zbog vremenskih uslova i obima ugovorenih radova. | Radi se o preostalim radovima na postavljanju termoizolacione fasade na objektu Zije Dzdarevića br. 24. |
| 2. | Nabavka i izgradnja pametnih autobuskih stajališta | 43.290,00 | Ovaj projekat podrazumijeva nabavku i ugradnju cjelokupnog autobusnog stajališta sa solarnim panelima, USB i bežičnim punjačima, nadzornom kamerom, senzorima temperature i pritiska, zvučnicima i LED displejima za prikaz važnih informacija i redova vožnje, kao i pruža uslugu besplatnog wi-fi interneta. | Radovi nisu završeni u toku 2021. godine. |
| 3. | Realizacija projekta Urbani zeleni otok - Londža | 104.564,75 | Projektom se planira uređenje zelenog urbanog otoka u centru grada gdje je većina prostora betonirana i bez prevelike količine zelenih površina. Prostor je sada narušen i utječe negativno i na estetski izgled prostora i povećava površinsko otjecanje. Lokalitet se nalazi uz saobraćajnicu i parking i povećanje zelene površine za cilj će imati ublažavanje emisije prašine porijeklom iz saobraćaja. Na prostoru se nalazi i cijenjena vrsta tise koja će se ovim projektom izdvojiti i očuvati. Urbani otok će imati za svrhu i edukaciju građana o važnosti očuvanja zelenih površina, te će doprinijeti smanjenju temperature na užem prostoru i bližoj okolini poboljšavajući na taj način uvjete boravka u ljetnim mjesecima, što je izuzetno važno u svjetlu činjenice da se Zenica usljed promjene klimatskih uticaja posljednjih nekoliko godina ubraja u najtoplije gradove Bosne i Hercegovine. | U toku realizacija projekta koji u iznosu od 80.500,00 KM sufinansira Fond za zaštitu okoliša. |
| UKUPNO: | | 210.385,38 | | |

Tabela 2. Planirani projekti za 2022. godinu

| | Projekat | Sredstva za realizaciju projekta u 2022. godini (KM) | Opis projekta | Napomena |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Povećanje komunalne higijene Grada Zenica usljed prekomjerne zagađenosti zraka | 30.000,00 | Dodatno pranje ulica zbog prekomjerne zagađenosti zraka. Projekat za cilj ima sprečavanje dodatnog zagađenja zraka usljed podizanja čestica prašine sa ulica. | - |
| 2. | Plaćanje usluge navodnjavanja ukrasnog parka kod KT Radakovo | 100,00 | U sklopu projekta izgradnje japanog vrta kod KT Radakovo izgrađen je i sistem navodnjavanja. Usluga pružanja vode za navodnjavanje parka se plaća komunalnom preduzeću na mjesečnom nivou. | |
| 3. | Ostali tekući troškovi za komunalne usluge -- čišćenje divljih deponija i dr. | 13.400,00 | Čišćenje divljih deponija i druge aktivnosti s ciljem sprečavanja kontaminacije zemljišta, vodotoka i drugih elemenata okoliša. | |
| 4. | Unajmljivanje terena za postavljanje mjerne stanice Tetovo | 1.500,00 | Predmetna sredstva se odnose na uplatu za rentanje prostora za lociranje mjerne stanice Tetovo. | - |
| 5. | Sufinansiranje projekata energetske efikasnosti | 487.469,37 | Javni poziv za sufinansiranje mjera energetske efikasnosti – fasade i krovovi, te javni poziv za sufinansiranje promjene izvora zagrijavanja (toplotne pumpe). | Dodjela bespovratnih finansijskih sredstava u cilju sufinansiranja projekata sanacije zajedničkih dijelova zgrada u oblasti energetske efikasnosti, te sufinansiranja promjene izvora zagrijavanja i to u maksimalnom iznosu do 50% od ukupne investicije. |
| 6. | Hortikulturno uređenje i sadnja sadnica | 30.000,00 | Uspostavljanjem zelene površine sa sadnicama, odnosno povećanjem broja biljnih kultura u urbanom naselju. | - |
| 7. | Izrada strategije upravljanja kvalitetom zraka na području Grada Zenica | 30.000,00 | Strategija će za zadatak imati analizu postojećeg stanja po pitanju kvaliteta zraka, te dati sistemske i dugoročne mjere za djelovanje u oblastima za koje je nadležna jedinica lokalne samouprave. | |
| 8. | Javni poziv za sufinansiranje projekata neprofitnih organizacija u oblasti zaštite okoliša | 30.000,00 | Javni poziv za neprofitne organizacije za realizaciju projekata isključivo u oblasti zaštite okoliša. | - |

| | | | | |
|----------------|----------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9. | Nabavka i izgradnja pametnih autobuskih stajališta | 30.000,00 | Ovaj projekat podrazumijeva nabavku i ugradnju dva autobuska stajališta sa solarnim panelima, USB i bežičnim punjačima, nadzornom kamerom, senzorima temperature i pritiska, zvučnicima i LED displejima za prikaz važnih informacija i redova vožnje, kao i pruža uslugu besplatnog wi-fi interneta. | Projekat prema dodijeljenim sredstvima u toku 2021. godine u iznosu od 70.000, 00 KM sufinansira Fond za zaštitu okoliša FBiH. |
| 10. | Izgradnja adrenalinskih elemenata – zip line i dr. | 106.710,00 | Izgradnja adrenalinskih sadržaja s ciljem motiviranja građana za boravak u prirodi i turističku valorizaciju lokaliteta. | |
| 11. | Nabavka urbanog mobilijara | 110.000,00 | Nabavka razne opreme koja će uticati na poboljšanje kvaliteta okoliša i svih njegovih elemenata. Te pružiti sadržaj koji će motivisati ljude na boravak u prirodi. Projekat uključuje nabavku lounge mobilijara, stolova za stoni tenis, teqball i dr. | |
| 12. | Rekonstrukcija i izgradnja trim staza, rekreacionih zona i dr. | 294.435,25 | Izrada trim staza u urbanom dijelu grada i formiranje rekreacionih zona s ciljem smanjenju temperature urbanog toplotnog otoka, pružanja više mogućnosti boravka u zoni zelenila, gdje je umanjen uticaj gradske prašine, zagađenog zraka i buke, što na kraju doprinosi poboljšanju zdravlja. | Projekat podrazumijeva rekonstrukciju i izgradnju rekreacionih zona i trim staza na više lokaliteta. |
| UKUPNO: | | 1.164.614,62 | | - |



ŠEFICA SEKTORA

Imširović Jakuta
Imširović Jakuta, dipl.inž.maš.